

СТАНОВИЩЕ

от проф дфн Татяна Стойчева Стойчева, член на научно жури от конкурса за заемане на академичната длъжност “доцент” по 2.1 “филология” (стилистика на англоезичната литература), обявен от Софийския университет в ДВ бр. 33 от 26 април 2011.

Относно: научната, научно-приложната и професионалната академична дейност и научната продукция на гл. ас. д-р Зелма Давид Каталан-Балинова, единствен участник в конкурса

Да се оценява цялостната професионална дейност на Зелма Давид Каталан-Балинова означава да се говори за колега, която се отличава с крайна добросъвестност и изпълнителност и тези качества я съпътстват във всичко, с което са заема.

Нейната кариера в Софийския университет, в Катедрата по англицистика и американистика датира от 1977г. и се съпътства от професионални специализации в летния семинар в Кеймбридж, магистърска програма по викторианска литература в Университета в Лийдс и семинари на Британския съвет по английска литература и творческо писане. Била е лектор по български език и литература в Лийдския университет (Англия), преподавала е английска литература в Университета СУНИ в Олбани, САЩ. Член е на Дружеството по академична англицистика и Европейското дружество на англицистите (ESSE), Дикенсовото дружество, European Narratology Network ENN, Българската езикова мрежа към Европейската комисия, ГД “Писмени преводи”. Професионалните ѝ интереси са в областта на стилистичните, културологичните и наратологичните аспекти на английския роман.

Преподавателската дейност на д-р Каталан наброява часове по практически английски език, а от по-ново време – семинарни занятия за студентите от специалността по стилистика и английска литература (19-20в.), избираеми курсове по литература и култура в бакалавърската и магистърските програми, както и часове по избираемия курс по стилистични регистри и превод в магистърската програма по превод. През 2010г. тя започва и лекционен курс по стилистика за бакалаври, а от 2011/2012 уч.г. курсовете по “Управление на преводаческата дейност” в магистърската програма по превод, както и “Постмодерната култура” в магистърската програма “Културни взаимодействия”. Към това се прибавят и курсът по устна и писмена комуникация на английски език чрез литературни текстове (Breakbar), с който се освежава методиката на преподаване на английски, разработката на методика и учебни материали за кандидат-студенти във

Фондацията “Университетска англистика и американистика”, работата и ръководството по съставянето на тестови задачи за приемния изпит по английски език за Софийския университет, оценката на тестови задачи за матурата по английски език и оценката на преводи към Европейската комисия. Радва фактът, че и извън академичното преподаване колегата влага усилия за нивото на обучение на ученици и учители с участия в програмата “Разработване на система за оценка на качеството на средното образование” към оперативната програма “Развитие на човешките ресурси” на Европейския социален фонд.

Участията в проекти включват координирането на проекта ТЕМПУС JER 4127 “Преодоляване на бариерите в комуникацията – преподаване на устна и писмена комуникация на английски език чрез литературни текстове” и работа по програмата ЦКОКО “Разработване на система за оценка на качеството на средното образование” по Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси” 2007-2013г.

И в научната, както и в преподавателската и организационната си дейност като ръководител на програмата по превод за магистри Зелма Каталан също си налага високи критерии и самодисциплина. Предполагам, че и колегите, които я познават по-бегло, също са го усетили. За участие в конкурса тя предлага монографията *Wonderful Divergencies: Tellability in Dickens’s David Copperfield, Bleak House and Great Expectations* в размер на 162 стр. и 13 стр. библиография (приета за печат в УИ “Св. Климент Охридски”). Тъй като подробното разглеждане е задача на рецензиите, ще спомена впечатленията си съвсем накратко. Трудът едновременно респектира и радва с представената много добра теоретична рамка с прецизния си подход, впечатляваща компетентност по съвременната методология в добре дозиран диалог със съществуващите изследователски постановки, отстояването на собствената позиция. Полето на изследване е формулирано убедително (стр. 12-14), обосновано е и мястото му в “дикенсоведската индустрия”. Силна страна са и предложените най-нови идеи и аспекти в изследванията за Дикенс, философската подплата на термина “разказваемост”, дефинициите на работните понятия.

Анализите са вещо центрирани според заявените принципи, навлизат в дълбочина и извайват основните моменти на собствената теза, създават сложна сплав между истинския свят и “Дикенсовия” свят на героите. И понеже всичко е изработено скрупулъзно, се изкушавам да предложа да има и допълнение-равносметка за възможностите на използвания метод и потенциала му да

конструира един по-различен автор според теоретичните изисквания на настоящия век; както и в списъка с “индустрията” да се включат поне имената на българските изследователи на прочутия автор.

В допълнение към издадената докторска дисертация “Политиката на иронията в зрелите романи на Уилям Текъри”, предложената научна продукция на кандидатката включва 26 статии в специализирани научни издания, 1 редакторство-съставителство на сборника за 70-годишнината на Катедрата, 7 участия в колективи за учебници и учебни помагала за подготовка на кандидат-студенти за изпита по английски, 4 статии по езиково обучение за проекта Breakbar, популярни публикации (предговори към преводни романи, предговор към речника “Колинс кобилд от 1997г. и др.), материали в пресата и електронното списание “Литернет”. Зелма Каталан участва с доклади в 32 академични и професионални български и международни конференции. Повечето статии са свързани с работата по монографията и показват научното ѝ израстване. Макар и да се интересува основно от стилистичните и наратологични аспекти на английския роман, Зелма Каталан пристъпва и към изследвания, с които показва потенциал за сравнителни изследвания (“Чий е Оливър Туист? Телевизионните екранизации и културната принадлежност на романа на Чарлс Дикенс “Оливър Туист”) – с интересните си попадения за нееднаквите прочити в телевизионните и филмови интерпретации на романа и попадането му в ритъм с актуални теми от различните десетилетия.

Смятам, че всичко казано дотук сочи по безспорен начин качествата на един изграден академичен преподавател и учен от висока класа – те личат в представената продукция, хабилитационния труд и академичните изяви. Поради това убедено предлагам на научното жури да бъде присъдена на гл. ас. д-р Зелма Давид Каталан-Балинова академичната длъжност “доцент”.

29 септември 2011

